

Roztoky, 17.4. 2018

Příběhy Tichého údolí/ Osudy zpečetěné hákovým křížem, srpem a kladivem
Vernisáž výstavy: 26. dubna v 16.30 hodin
Zahrada Braunerova mlýna, Riegrova ulice čp. 5., Roztoky

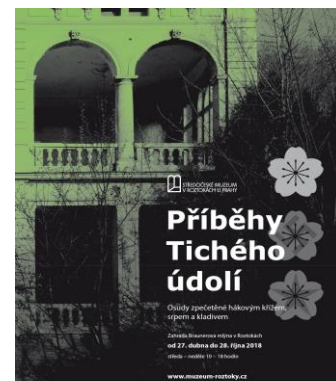
27. dubna - 28. října

Pod záštitou Jeho Excelence Daniela Merona, mimořádného a zplnomocněného velvyslance Státu Izrael v České republice a hejtmanky Středočeského kraje Jaroslavy Pokorné Jermanové
Výstavu podpořil Nadační fond obětem holocaustu, Ministerstvo kultury, město Roztoky a Středočeský kraj

Výstava mapuje historii čtrnácti roztockých vil z přelomu 19. a 20. století spolu se složitými osudy jejich majitelů. Éru nejstaršího letoviska při hranicích Prahy zpřetrhala Druhá světová válka, kterou mnohé rodiny, zpravidla židovského původu, nepřežily nebo je události donutily k emigraci. Vily, nejprve obsazeny Němci, byly po válce z většiny zkonfiskovány a jejich původní vlastníci se do nich již nevrátili.

Roztoky, první letovisko za hranicemi Prahy, splňovaly představu o zdravém a díky železnici i pohodlně dostupném venkovském bydlení. Jeho největší rozmach nastal v poslední třetině 19. století. Vedle právníků a ředitelů bank jezdili na letní byt do Roztok obchodník s kávou, chmelem nebo kožešinami, exportér sardinek nebo uzenář. Část prostorů honosných vil s velikými zahradami sloužila jako letní byt rodinným příslušníkům, část byla obvykle pronajímána. Přestože měli majitelé domovské právo většinou v Praze, zapojovali se do veřejného života obce, byli členy obecního zastupitelstva a finančně podporovali rozkvět letoviska. Jejich děti byly vychovávány k zodpovědnosti a lásce k tomuto místu i ke své vlasti.

Generaci majitelů vil však tvrdě zasáhla nacistická okupace, později i nástup komunistické vlády. Rodiny přišly o veškerý majetek, byly deportovány z vlasti a mnoho jejich příslušníků přišlo o život; v koncentračních táborech jich zahynulo více než čtyřicet. Vily obsadili činovníci Německé říše. Poválečná restituční řízení zkonfiskovaného nemovitého i movitého majetku byla právně ukotvena dekrety prezidenta republiky, které obsahovaly i omezení, citelně dopadající na židovské žadatele. Nastupující komunistický režim nepřipouštěl nerovnost jak společenskou, tak materiální. Z letních vil se staly domy k celoročnímu bydlení, které nesloužily jen jejich vlastníkům, ale byly zabydlovány nezvanými nájemci, jež určily místní národní výbory v době bytové nouze. Vily zabavené Fondem národního majetku, resp. později ve správě obce, byly dispozičně upravovány na nájemní byty s nevyhovujícími hygienickými podmínkami, zahrady byly parcelovány na stavební pozemky pro novodobou výstavbu bez jakýchkoli regulativů. Jen některé roztocké letní vily měly štěstí a dochovaly se v plné kráse, s původními architektonickými prvky a vzácnou zahradní vegetací.

Atmosféru letních vil přibližuje i stálá expozice muzea **Život v letovisku aneb jak se jezdilo do Roztok na letní byt**. Výstavu lze doplnit i procházkou Tichým údolím. Mapa vil je umístěna u parkoviště. Blíží informace naleznete také na webových stránkách muzea.

Poděkování: Národní archiv České republiky; Státní oblastní archiv Praha; Státní okresní archiv Praha-západ; Katastrální úřad pro hl. m. Prahu; Archiv hlavního města Prahy; Městský úřad Roztoky; Stavební úřad; Židovské muzeum v Praze; Středočeské muzeum v Rostokách u Prahy, p. o.; Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i.

Kontakt:

Iva Ježková, PR, tel. +420 603210592, jezkova@muzeum-roztoky.cz,

Středočeské muzeum v Rostokách u Prahy, p.o., tel. +420 233 029 060, pokladna@muzeum-roztoky.cz